

Samenvatting

Evaluatie: van onderzoek naar praktijktoepassing

Onderzoeksresultaten lectoraat Brandweerkunde breed bekend, relevant en toegepast in de praktijk

Kennis krijgt pas waarde als deze benut wordt. Uit evaluatieonderzoek van het NIPV blijkt dat de onderzoeksresultaten van het lectoraat Brandweerkunde gewaardeerd en toegepast worden in de praktijk. Door verschillende publicatievormen te gebruiken, sluit het NIPV aan bij de behoeften van repressieve en niet-repressieve brandweermensen. Onderzoeken waarbij het werkveld is betrokken, leiden tot een groot bereik en hoge waardering. Een van de aanbevelingen is om bij het verspreiden van kennis nog nauwer en gestructureerder samen te werken met de brandweer. De onderzoeksresultaten kunnen dan nog beter landen in het veld.

Inzicht in kennisverspreiding en kennisbenutting

Het lectoraat Brandweerkunde van het NIPV heeft een evaluatie uitgevoerd om helder te krijgen in hoeverre brandweermensen bekend zijn met de resultaten van zeven onderzoeken die in de afgelopen tien jaar zijn gedaan. Ook is gekeken hoe ze de kennis waarderen en of ze de inzichten echt toepassen (impactmeting). Daarnaast is onderzocht of de verschillende manieren van kennisverspreiding hierbij geholpen hebben en wat het NIPV kan doen om de kennisverspreiding te verbeteren. Om dit in beeld te brengen is eerst verkend hoe het NIPV kennisverspreiding en kennisbenutting kan meten.

Onderzoeksmethoden: literatuurstudie, gebruiksanalyse, (groeps)interviews en enquête

In de literatuur is gezocht naar succesfactoren die een rol spelen bij kennisverspreiding en naar toegepaste meetmethoden uit evaluaties van andere kennisinstituten. Met deze inzichten is een methode ontwikkeld om de impact van de onderzoeken te meten.

Conclusies

Uit de gebruiksanalyse, interviews en enquête komt een breed gedragen beeld naar voren.

Conclusie 1: De impact van de onderzoeken is (zeer) groot vanwege het grote bereik, de hoge waardering en de toepassing van onderzoeksresultaten in de praktijk

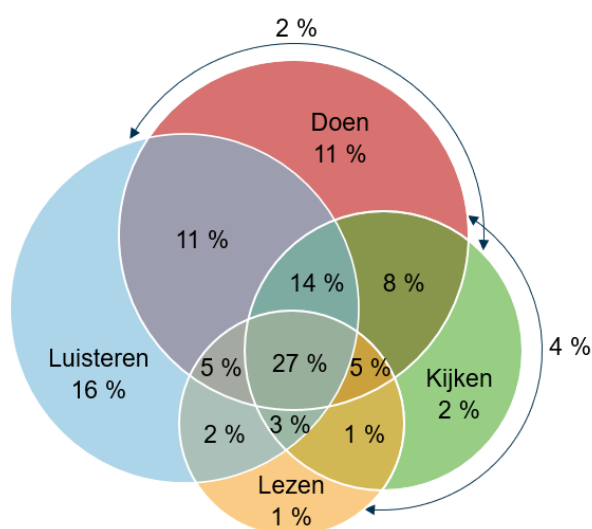
Aanbeveling: Ga door met participatief onderzoek en betrek het werkveld zowel bij de uitvoering van het onderzoek als bij de kennisverspreiding.

De inzichten uit het onderzoek bereiken de brandweer, zowel repressief als niet-repressief personeel, via diverse (gedeeltelijk interactieve) publicatievormen. De meeste deelnemers aan de enquête vinden de inzichten zeer nuttig en passen ze toe in de praktijk. Minder bekend zijn de resultaten uit nieuwere onderzoeken. Wie deze inzichten nog niet kent, wil er vaak meer over weten. In de resultaten uit de onderzoeken naar vrijwilligheid zijn vooral de vrijwillige ploegchefs en postcommandanten geïnteresseerd. Kennisverspreiding naar de andere doelgroepen is nog in volle gang. Verder blijkt deelname aan onderzoek (participatief onderzoek) te leiden tot een hogere waardering van de inzichten.

Conclusie 2. De leervoorkeuren van de brandweermensen zijn een combinatie van doen, luisteren, kijken en lezen

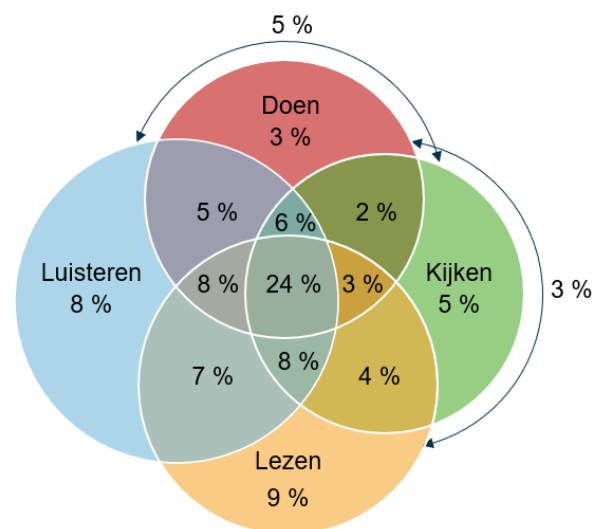
Aanbeveling: Blijf kennis verspreiden via een combinatie van verschillende publicatievormen die aansluiten bij de leervoorkeuren van de doelgroepen. Start na afronding van een onderzoek een vervolgtraject om de opgedane inzichten te vertalen in verschillende interactieve, multimediale kennisproducten. Om ervoor te zorgen dat de inhoud en vorm van deze producten aansluiten bij brandweermensen, zijn afstemming en communicatie (ook via regionale ambassadeurs) van belang.

Brandweermensen hebben over het algemeen een mix van leervoorkeuren. Maar weinig mensen hebben één specifieke leervoorkeur. De leervoorkeuren van repressieve en niet-repressieve brandweermensen verschillen van elkaar: repressieve brandweermensen geven de voorkeur aan luisteren en doen, en een combinatie hiervan. Niet-repressieve brandweermensen lezen en luisteren het liefst.

Leervoorkeuren repressief personeel (n = 1.291)

(Omdat er bij lezen + doen en kijken + luisteren geen overlappend vlak is, staan de percentages bij de twee verbindingspijlen.)

Leervoorkeuren niet-repressief personeel (n = 220)

Binnen de leervoorkeur *Doen* worden instructie, praktijktraining, oefenavonden, oefeningen, demo's en proefjes het meest gewaardeerd. Verhalen van collega's en webinars scoren hoog bij *Luisteren*. Bij *Kijken* gaat het om (leer)films, video's en animaties. En bij *Lezen* gaat de voorkeur uit naar samenvattingen, kennispublicaties en casuïstiek.

DOEN

- > Demo / proefjes
- > Discussie / opdracht in groepjes / interactieve les / gesprekstool
- > Spel
- > Kennisquiz / kennistoets
- > Instructie / praktijktraining / oefenavond / oefening
- > Community of Practice / Netwerken
- > Deelname aan onderzoek

LUISTEREN

- > Theorieles
- > Verhalen van collega's
- > Webinar
- > Presentatie op congres
- > Podcast

KIJKEN

- > (Leer)film / video / animatie

LEZEN

- > Onderzoeksrapport
- > Samenvatting / kennispublicatie
- > Factsheet of infographic
- > Informatie in een e-module
- > Casuïstiek
- > Posters / kaarten
- > Nieuwsbrief
- > Persbericht / bericht op website

Vetgedrukt: meest gewaardeerde publicatievormen

De leervoorkeuren van de brandweermensen spelen een belangrijke rol bij de waardering van de inzichten uit de onderzoeken. De waardering is hoog wanneer de publicatievormen goed aansluiten op deze voorkeuren. Dit benadrukt het belang van doelgroepgerichte kennisverspreiding. Kennis op verschillende manieren en interactief verspreiden blijkt het beste te werken bij repressieve brandweermensen. Ook is er behoefte aan een gebruiksvriendelijk platform voor kennisverspreiding met bondige samenvattingen en digitale middelen, zoals filmpjes en webinars.

Conclusie 3: Brandweermensen ervaren belemmeringen in de structuur en het proces van kennisverspreiding

Aanbeveling: Bepaal hoe de structuur van kennisverspreiding verbeterd kan worden om blijvende impact van onderzoek te waarborgen. Zorg als brandweer voor landelijke regie en een betere organisatie van de vertaling van kennis uit onderzoek naar de praktijk. Afstemming tussen vakbekwaam worden én vakbekwaam blijven - met behoud van ruimte voor maatwerk - bevordert een uniforme en efficiënte kennisdeling. Blijvende vakbekwaamheid verdient daarbij extra aandacht, ook voor niet-repressief personeel.

Uit de interviews en de enquête komt naar voren dat de interne kennisverspreiding naar brandweermensen binnen de veiligheidsregio's niet gestructureerd, vrijblijvend en sterk persoonsafhankelijk is. Dit leidt tot verschillen in kennis tussen pas opgeleid en ervaren brandweerpersoneel, en tussen beroepskrachten en vrijwilligers. Daarnaast vinden leidinggevenden en vakbekwaamheidsmedewerkers het moeilijk om onderzoeksresultaten te verspreiden, omdat veranderingen snel gaan en er te weinig structuur en middelen zijn. Zij missen capaciteit en middelen om onderzoeksresultaten te vertalen naar de praktijk. En in het oefenprogramma is bovendien weinig ruimte voor nieuwe kennis.

Landelijke regie is gewenst bij het prioriteren van de kennis uit onderzoek die vertaald moet worden naar praktijkgerichte kennisproducten. Ook voor het proces van kennisverspreiding is coördinatie gewenst, zodat nieuwe kennis tijdig en efficiënt met brandweermensen kan worden gedeeld, in het bijzonder met vrijwilligers. Verder is er behoefte aan duidelijkheid over de minimaal benodigde vakbekwaamheid. Daarnaast is er meer aandacht nodig voor blijvende vakbekwaamheid, ook voor niet-repressieve medewerkers.

Deze samenvatting is gebaseerd op het rapport *Van onderzoek naar praktijktoepassing - Evaluatie van het bereik, de waardering en de doorwerking van onderzoek door het lectoraat Brandweerkunde* (NIPV, 2024). Op www.nipv.nl kunt u dit rapport downloaden.